

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ

Ο χάρτης είναι ένα «εργαλείο» που μας δίνει πληροφορίες για έναν τόπο. Για να απεικονίζουμε ευκολότερα αυτές τις πληροφορίες, χρησιμοποιούμε αντί για λέξεις σύμβολα και χρώματα, το καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε ένα συγκεκριμένο στοιχείο του τόπου που απεικονίζει ο χάρτης. Τα σύμβολα και τα χρώματα αυτά σχηματίζουν ένα «χαρτογραφικό αλφάβητο», με το οποίο μπορούμε να «διαβάζουμε» τους χάρτες σε όποια γλώσσα κι αν είναι γραμμένοι και αποτελούν το υπόμνημα του χάρτη.

Τίτλος χάρτη: η ονομασία του χάρτη που δηλώνει το περιεχόμενο του. Ο τίτλος είναι μια χαρακτηριστική φράση, η οποία δηλώνει το περιεχόμενο του χάρτη και επομένως αποτελεί στοιχείο της ταυτότητας του.

Υπόμνημα χάρτη: σημείωμα, όπου ερμηνεύονται διάφορα στοιχεία ενός χάρτη.

Ο χαρτογράφος, για να μπορέσει να τοποθετήσει μια περιοχή της Γης πάνω σε ένα χάρτη, τη σχεδιάζει πολύ μικρότερη από το μέγεθος που έχει στην πραγματικότητα. Τη σχεδιάζει δηλαδή υπό κλίμακα. Στο χώρο του υπομνήματος του χάρτη υπάρχει ένα κλάσμα με μεγάλο παρανομαστή, ο οποίος μας πληροφορεί πόσες φορές είναι μικρότερη η περιοχή στο χάρτη από ό,τι είναι στην επιφάνεια της Γης. Για παράδειγμα κλίμακα 1/1.000.000 δηλώνει ότι απόσταση ενός εκατοστού επάνω στο χάρτη αντιστοιχεί με απόσταση ενός εκατομμυρίου εκατοστών στο έδαφος.

Η κλίμακα ενός χάρτη είναι ένας αριθμός που δείχνει πόσες φορές είναι μικρότερη μια περιοχή πάνω στο χάρτη από το μέγεθος της στην επιφάνεια της Γης.

Όταν ο χάρτης δείχνει πολλές λεπτομέρειες, λέμε ότι η κλίμακα του είναι μεγάλη (ο παρανομαστής μικραίνει), ενώ όταν η κλίμακα μικραίνει (ο παρανομαστής μεγαλώνει), ο χάρτης μάς δείχνει λιγότερες λεπτομέρειες.

Κάθε χάρτης είναι προσανατολισμένος, δηλαδή δείχνει τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Το πάνω μέρος του είναι ο Βορράς, το κάτω μέρος είναι ο Νότος, δεξιά βρίσκεται η Ανατολή και αριστερά η Δύση.

Προσανατολισμός: προσδιορισμός θέσης, πορείας ή κατεύθυνσης κάποιου με βάση τα σημεία του ορίζοντα.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΤΜΗΜΑ :

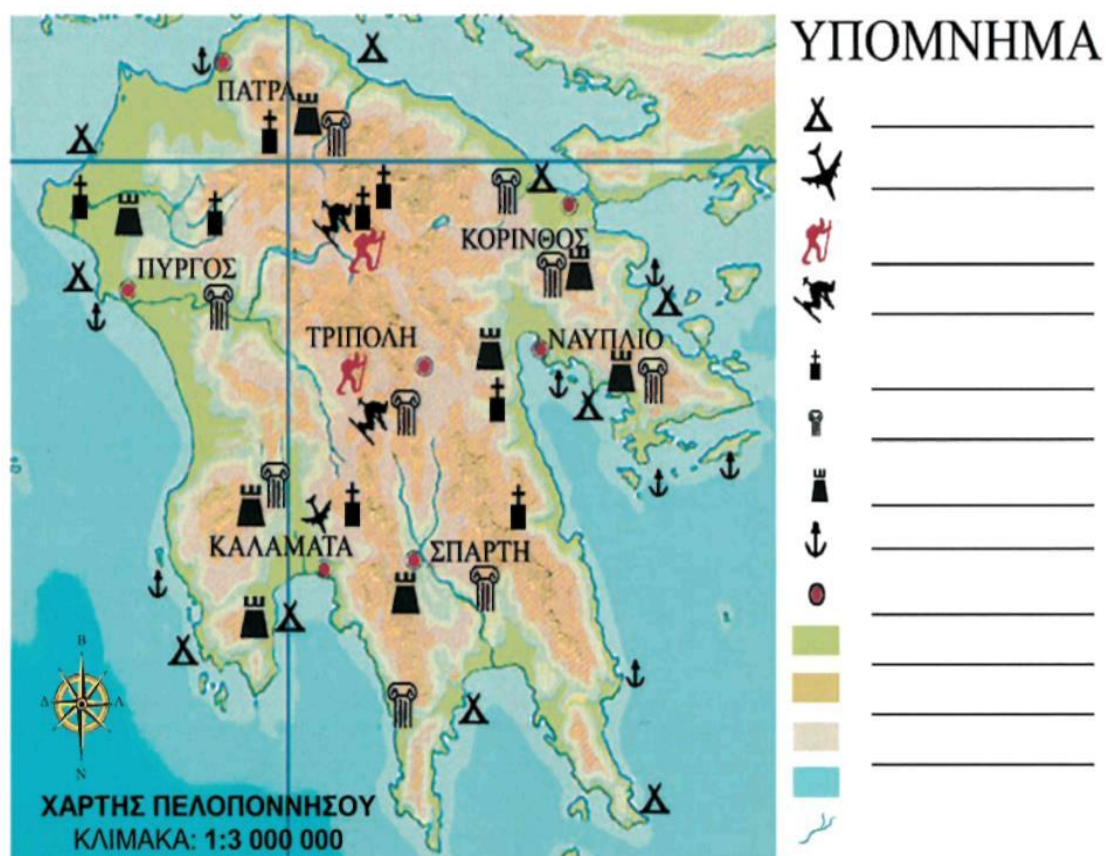
ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Ποιες από τις παρακάτω αλλαγές έχουν γίνει από τη φύση και ποιες από την παρέμβαση του ανθρώπου; Να κάνεις τις αντιστοιχίσεις.

	Αλλαγές από τη φύση	Αλλαγές από τον άνθρωπο
Σήραγγα		
Ρήγμα		
Διώρυγα		
Κατολισθήσεις		
Δημιουργία χειμάρρου		
Κυματοθραύστες		
Γέφυρα		

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Να συμπληρώσεις το υπόμνημα του χάρτη .

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Γράψε με δικά σου λόγια μία απάντηση σε κάθε ερώτηση:

α) Τι είναι ο τίτλος ενός χάρτη;

.....
.....

β) Τι είναι το υπόμνημα του χάρτη;

.....
.....

γ) Γιατί χρειάζεται να έχει υπόμνημα ένας χάρτης;

.....
.....

δ) Γιατί το υπόμνημα πρέπει να αποτελείται από σύμβολα και όχι από λέξεις;

.....
.....
.....

*** ΠΗΓΕΣ**

Ι. Καταρτίζής Γεωλόγος, εκπ/κός

«Μαθαίνω για την Ελλάδα»

Κωστής Κουτσόπουλος, Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Μαρία Σωτηράκου, Εκπαιδευτικός

Μαρία Ταστσόγλου, Εκπαιδευτικός

Δημήτριος Ζωγόγιαννης, Εκπαιδευτικός